

पेंच प्रकल्पातील पाण्याची तूट भरून काढण्यासाठी लोहघोगरी तोतलाडोह वळण योजना या प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग.

शासन निर्णय क्र. प्रशामा-२०१९/प्र.क्र.३५७/मोप्र-२

मंत्रालय मुंबई- ४०००३२

दिनांक :- १८ सप्टेंबर, २०१९

संदर्भ :- १) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे पत्र क्र. ७२२१/कांता.६(१)/धा.क्र. ३८५/१७/ लोहघोगरी बोगदा/२०१९, दि. ०५/०९/२०१९ .
२) राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांचे पत्र क्र.रातांसस (१)/ कक्ष-२/ (मुल्यमापन)/धा.क्र.५८ / २०१९/८२०/२०१९) दि. ३१.०८.२०१९
३) शासननिर्णय, जलसंपदा विभाग क्र.संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.२४५/मोप्र-२ दि.१७ सप्टेंबर, २०१९.

प्रस्तावना :-

मध्यप्रदेश शासनाने पेंच नदीवर चौराई येथे धरण बांधले आहे. चौराई धरण होईपर्यंत मागील २८ वर्षा पासून तोतलाडोह येथे उपलब्ध होणारे सर्व पाणी वापरण्यात येत होते. त्यातून नागपूर शहरासाठी पाणी पुरवठा योजना व सिंचनासाठी पुरेसे पाणी उपलब्ध होत होते. मध्यप्रदेशातील चौराई धरणाच्या बांधकामामुळे पेंच जलविद्युत प्रकल्प व तोतलाडोह धरणात येणाऱ्या येव्यात घट झाल्याने तोतलाडोह धरणाच्या पाणीसाठयात व सिंचनात लक्षणीय घट संभवत आहे.

या पार्श्वभूमीवर मध्यप्रदेशातील चौराई येथील धरणामुळे महाराष्ट्रातील पेंच प्रकल्पाच्या पाणी उपलब्धतेत घट झाल्यामुळे नागपूर शहराच्या पाणीपुरवठ्यात निर्माण झालेल्या पाणी तुटीच्या गंभीर समस्येवर कायमस्वरूपी मात करण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजनेमध्ये लोहघोगरी तोतलाडोह वळण योजनेचा समावेश आहे.

राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांचे पत्र क्र.रातांसस (१)/कक्ष-२/(मुल्यमापन)/धा.क्र.५८ / २०१९/८२०/२०१९) दि. ३१/०८/२०१९ अन्वये समितीने अनुमती (clearance) दिलेला उक्त वळण योजनेचा प्रकल्प अहवाल, समितीने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांच्या अनुपालनासह कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांनी संदर्भ पत्र क्र.१ अन्वये शासनास सादर केला आहे. या अहवालास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब

शासनाच्या विचारधीन होती. त्या अनुषंगाने २ टप्प्यात या प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा निर्णय खालीलप्रमाणे घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

मध्य प्रदेशातील लोहघोगरी गावाजवळ कन्हान नदीमधून ६२ कि.मी. लांबीच्या बोगदयाद्वारे १० अघफु पाणी तोतलाडोह धरणात वळविण्याच्या लोहघोगरी तोतलाडोह वळण योजना या प्रकल्पास रु.३६१२ कोटी किंमतीस खालीलप्रमाणे दोन टप्प्यात प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावित आहे.

प्रथम टप्पा :-

लोहघोगरी तोतलाडोह वळण योजना या प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेल्या, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाची मान्यता, सर्व प्रकारच्या वैधानिक मान्यता (उदा. पर्यावरणविषयक मान्यता, आवश्यकतेनुसार वनजमीन हस्तांतरणास तत्त्वतः/अंतिम मान्यता, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियमानुसार आवश्यक असलेली मान्यता इ.) प्राप्त करून घेणे, सदर प्रकल्पासाठी मध्यप्रदेश शासनाची सहमती प्राप्त करून त्यानुषंगाने आवश्यक सामंजस्य करारनामा करणे यासाठी प्रकल्पाच्या एकूण खर्चाच्या विवरणपत्रामध्ये (Recapitulation Sheet) “ए-प्रिलीमनरी” या घटकाखाली दर्शविलेल्या रु. १७.५५ कोटी इतक्या किंमतीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

द्वितीय टप्पा :-

वरील प्रथम टप्प्यातील सर्व मान्यता प्राप्त करून घेण्याच्या अटीच्या अधीन राहून लोहघोगरी तोतलाडोह वळण योजना या प्रकल्पाचे कामास सन २०१८-१९ च्या दरसुचीनुसार रु.३६१२ कोटी इतक्या किंमतीस तत्त्वतः प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. प्रकल्पाच्या खर्चाचे विवरणपत्र सोबत जोडले आहे.

२. टप्पा क्र.१ मधील बाबींची पूर्तता झाल्यानंतर टप्पा-२ साठी वेगळी अंतिम प्रमा देण्यात येईल. तोपर्यंत टप्पा-२ ची कामे हाती घेऊ नये.
३. सदर शासन निर्णय अनुक्रमे नगरविकास विभाग, नियोजन विभाग व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ६०/२०१९ दि. ९.९.२०१९, १३१/१४३४ दि. ११.०९.२०१९ व २४९/व्यय-१२ दि. ११.०९.२०१९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संर्णक सांकेतांक क्र. २०१९०९१८१८१७४६०५२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांनकत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

सहपत्र:- खर्चाचे विवरणपत्र (Recapitulation Sheet)

(म. ई. धरणे)

उपसचिव ,महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद,विधानभवन, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री, (जलसंपदा विभाग) यांचे खाजगी सचिव.
- ६) मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा विभाग) यांचे खाजगी सचिव.
- ७) अप्पर मुख्य सचिव (वित्त),वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अप्पर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव ,नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञये ता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १४) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १५) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर.
- १६) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, नागपूर.
- १७) आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण मंडळ, नागपूर.
- १९) निवडनस्ती मोप्र-२

(शासन निर्णय क्र.प्रशामा-२०१९/प्र.क्र.३५७/मोप्र-२, दि.१८ सप्टेंबर, २०१९ चे सहपत्र)

Recapitulation Sheet

Sl. No.	Particulars	Rs in Crores
	I – Head Works	
1	A Preliminary	17.55
2	B-Land	43.02
3	C-Works	3403.32
	Total	3463.89
	Direct Charges	
1	Establishment and other Contingency excluding B land of I Head Works	148.11
	Total Direct Charges	148.11
	TOTAL COST OF PROJECT	3612.00